Poštnina plačana v gotovini.

Leto XXVI. Lendava, 19. februara 1939. Štev. 8. Cena 1 Din.

NOVINE SLOVENSKE KRAJINE

† PAPA PIJ XI.

Februara 10. zajtra ob pol 6. je ljubleni Jezuš k sebi pozvao na plačilo svojega namestnika na zemli, Pija XI. Zgodovina katoličanske Cerkve ne pozna hüših časov, kak so se vrtili v groznoj naglosti i v nepopisnoj grozovitosti, v šteri je živo † papa. Pokojni so sami napisali, da od časa potopa svet ne bio tak pokvarjen, hüdoben, kak ravno v časi njihovoga papežtva. Odkritoga boja proti osebnomi Bogi nikdar prle ne bilo, kak samo zdaj. Divjanje komunistov proti katoličanskoj Cerkvi i njenomi nastaviteli Jezušl Kristuši, prekaša vse napade vseh časov proti njej. I v teh vihernih časih vodijo ladjico Petrovo, Kristušovo Cerkev, Pij XI. Da je 17 letno vladanje Cerkve v teh divjih časih sv. Oči zarezalo globoke rane v srce, čüti vsaki pravi kristjan. Krvavelo je njihovo srce i s temi krvavečimi ranami so zvali k pokori grešni svet, so tolažili razžaljeno Bože Srce s svetim letom i delali z vsemi močmi za mir sveta. Vmirajoč so tüdi za mir prosili Jezuša, gda so šepetali ete reči:

† Papa Pij XI.

Mir, mir, o Jezuš!

Glavna skrb sv. Oče je bila, ki je tüdi vtisnola neizbrisliv pečat na njihovo delovanje: skrb za svetost duhovništva i vernikov. Samo s svetostjov napunjena düša je v stanji, da stremi po svetosti i pri drügih. Kak paster agnjecov i ovčič so izdali za dühovnike okrožnico, v šteroj tak jasno kak zvezdnata neba v mrzloj noči, naložijo svojim dühovnikom — agnjecom, naj skrbijo s cele moči za svetost svoje düše. Za ovce — vernike so nastavili Kat. Akcijo, da bi katoličani povsod, v javnom i privatnom življenji, si oblekli Kristuša, zvršavali Njegova djanja. Za drüžine so v okrožnici od zakona glasno povedali navuk Kristušov, da je namen zakona dati poleg Bože vole teliko düš, kak Bog žele od zakoncov i te kak i sebe napuniti s svetostjov. Da mladina sveta ostane, čista, zdrava na düši i teli, so predpisali navodila za pravo vzgojo mladine. Da poganski narodi zaglednejo Kristušovo svetlost, so se poskrbeli, da tej dobijo domačo dühovščino i to ne samo nižjo, nego tüdi višjo. Da delavce delodajalci ne mantrajo i izkoriščajo, so izdali okrožnico, v šteroj branijo pravice delavstva i zahtevajo, da delavec ma ne samo primerno plačo, nego tüdi del iz tisti haskov, štere prinašajo žülave roke delavcove delodajalci. Za nesrečno Rusijo so se potegüvali zevsem ognjom svojega srca i jo zročili pod obrambo sv. Male Trezike. Po širnom sveti den za dnevom se ponavla mili vzdihlaj: *„Odrešenik sveta, reši Rusijo“*, šteri se je sklio v njihovom lübečem srci. Od glada trpečim Rusom so poslali na pomoč posebno odposlanstvo, štero je neštete jezere rešilo z darovi pape smrti glada. V posebno čast si štemo, da je tüdi sin Slovenske Krajine, g. Cigüth Peter, bio član toga odposlanstva. Ne bilo nesreče, da se njihovo srce ne bi genolo i ponesrečenim ne bi pomagalo. I pri tom ne so gledali na versko pripadnost, nego samo na človeče nevole. Zato so pa verniki i neverniki, prijatelje i neprijatelje Kristušovi, v sv. Oči gledali namestnika Kristušovoga lübečega Srca. Molimo za to veliko düšo, da najde obilno plačilo na Božem Srci Jezušovom.

Papov življenjepis.

Pij XI. se je pisao Achilles Ratti. Rodio se je l. 1857. 31. maja v Dessio pri Milani v Italiji. Njegov oča je bio tkalec. L. 1879. je bio posvečen za dühovnika, potem ka si je spravo na Gregorijanskoj bogoslovnoj fakulteti doktorat bogoslovja. L. 1882. je postao profesor v malom semenišči. Že te je popolnoma obladao francoščino, angleščino i nemščino. Iz semenišča je bio prestavleni za čuvara imenitne knižnice Ambrosiano. L. 1914. pa je postao prefekt papove knižnice v Rimi. L. 1918. je postao apoštolski vizitator na Polskom i edno leto kesnej nuncij istotam. 1921. l. je imenüvani za milanskoga nadškofa i kardinala i 6. febr. 1922. l. je zvoljen za naslednika Benedikta XV., ki si je postavo za glavno nalogo: Kristušov mir razširiti v Kristušovom kralestvi.

Ka se dela pri smrti papovoj.

Kda Papa zatisne oči, se njegova smrt naznani Kamerlengi sv. katoličanske Cerkve. Kamerlengo je predsednik zbora kardinalov i do volitve novoga Pape on vodi sv. kat. Cerkev. Kak zve za Papovo smrt, vzeme v roke srebrni klepač, s tem trikrat klonka na dveri papove sobe, nato vstopi, poklekne i stane trikrat pred mrtvecom, ga trikrat zove z njegovim krstnim imenom i ga trikrat nalehci vdari po mrzlom čeli s srebrnim klepačom. S tem je potrjena Papova smrt. Služabnik pokojnoga izroči Kamerlengi Papov prstan zvani ribičov prstan i njegove pečate, iz šterih se zbriše ime pokojnoga, ar je njegova oblast na zemli henjala. Nato v vseh rimskih cerkvah 1 vöro zvonijo. Za 24 vör se Papovo telo namaže. Papo oblečejo v domačo obleko, ga na drügo posteo položijo, dva sluga stražita, redovniki pa pri pokojnoga teli molijo. Drügi den kardinali z dühovščinov telo blagoslovijo i ga odnesejo v cerkev sv. Petra, kde se postavi v kapelo Najsv. Oltarskoga Svestva. Telo je pokrito z mrežov, samo noge so proste, štere verniki polüblajo. Tretji den telo odnesejo med spevanjom psalma Miserere — Smiluj se i je denejo v trügo iz cipresovoga lesa, štero oskrbnik cerkve sv. Petra blagoslovi i v šteroj do ostanki sv. Oče počivali. Papov obraz i roke tü pokrijejo z belim prtom. K nogam njemi pa položijo rdečo mošnjo iz žamata, v šteroj so 3 menše mošnjice vednake farbe. V prvoj mošnjički je telko zlatih penez, kelko let je pokojni vladao cerkev, v drügoj telko srebrnih, v tretjoj telko kufernih. Nazadnje 2 papoviva služabnika z rdečim svionim prtom pokrijeta celo telo, na to se pa drvo zabije. To trügo potem denejo v vekšo trügo iz svinca, v štero je vdubleno Papovo ime, število let njegovoga vladanja, den i leto njegove smrti. Na to se drvo zapečati i dene v eno vekšo leseno trügo. To trojno trügo z mrtvim telom denejo na desno stran kapele, gde tak dugo leži, dokeč se novi grob ne napravi. Či si pokojni Papa zvoli poseben grob, ga samo za leto dni prenesejo ta. Za düšo pokojnoga se opravlajo 9 dnevne molitve, ki se začnejo tretji den po smrti. Prvi den se služi v cerkvi sv. Petra 200 čarnih meš za pokojnoga drügi den pa 100. Deveti den je mrtveči govor i molitve za pokop.

Kda bodo volitve novoga Pape.

Volitve novoga Pape se začnejo proti konci februara. Volilo ga bo 66 kardinalov, keliko jih čte zdaj zbor kardinalov. Med temi 35 Talijanov, 6 Francozov, 4 Nemci, 3 Amerikanci, 1 Čeh, 1 Polak, 1 Belgijec, 1 Vogrin, 1 Anglež, 1 z Azije, 1 z Brazilije, 1 z Argentine, 1 s Portugalije, 1 iz Irske 1 s Kanade itd. Ti kardinali se zberejo v *„konklave“*. Konklave po našem pomeni zapor. To pa zato, ar se kardinali zaprejo v eno palačo, iz štere ne idejo tečas, dokeč novoga Papo ne zvolijo. V palačo nišče nesmi notri i nišče vö.

Sožalje celoga sveta.

Vladarje celoga sveta, cerkveni i svetni dostojanstveniki izražajo sožalje ob smrti velikoga Pape Pija XI. Kamerlengi kardinali Pacelliji. Kardinali potüjejo v Rim na pokop i na volitve novoga Pape. Neštete vnožine naroda se vdeležüjejo žalnih pobožnosti za pokojnoga i ves katoličanski svet stoji pod globokim vtisom, da je zgübo oča. V cerkvi sv. Petra je dvesto jezero lüdi šlo samo eden den mimo tela sv. Oče, štero je počastio tüdi italijanski prestolonaslednik.

Prosimo Jezuša, Dobroga Pastira, naj plača v obilnosti vso lübezen, štero nam je skazao njegov namestnik † Papa Pij XI. i prosimo ga, naj nam da na njegovo mesto vrednoga naslednika. Ne pozabimo, da so pokojni sv. Oča z najlepšimi rečmi blagoslovili naš Marijin list, urednika, širitele, naročnike i vse njihove drüžine; iz globoke zahvalnosti molimo za njih.

Herriot od Pape.

Edvard Herriot, častni predsednik lanskoga kongresa brezbožnikov, je dao čudno izjavo, v šteroj pravi: „V Rimi je starec, proti šteromi smo puni slobodnoga spoštüvanja, vstaja podprt z svojov dühovnov büdnostjov i ponavla zročila velikih papov, šteri so bili zaščitniki preganjanih i siromaških.“ Ne ve se čisto natenkoma, ali je to Herriotovo istinsko spoznanje. Pravijo, da so to samo djaline za kršćanske volilce, kajti g. Herriot je eden od kandidatov pri skorajšnji volitvaj za predsednika francoske republike. Tüdi v tom slučaji Herriotova izjava dokaže, kak vpliv katoličanov v Franciji raste.

Vredništvo v Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.

Letna naročnina v državi 30 Din., mesečno 2·50 Din., v inozemstvi 72 Din., mesečno 6 Din. z M. Listom letno 100 Din. Na skupni naslov pri širitelaj v državi je letna naročnina 24 Din., mesečna 2 Din. — Plačati se mora naprej. Stev. položnice 11806. Rokopisi se ne vračajo. — Cena oglasov: Cela stran 800 Din., pol stran 400 Din. i tak naprej. Poslano med tekstom vsaka reč 2 D., mali oglasi do 10 reči 5 Din. višje vsaka reč 1·50 Din.

Nedela

pred pepeonicov tretja.

Vzeo je pa dvanajstere k sebi pa njim je pravo: „Glejte, v Jeružalem idemo i spunilo se bo nad Sinom človečim vse, ka je pisano po prorokaj. Izdan bo najmre nevernikom i ga bodo zasmehavali i ž njim grdo ravnali i v njega plüvali; i gda ga bodo bičali, ga bodo vmorili, i tretji den bo vstao." I oni neso nikaj od toga razmeli; ta reč njim je bila skrita i neso znali, ka je gučao.

Gda se je pa približavao Jerihi, je neki slepec sedo kre poti i vbogajme proso. I gda bi čüo vnožino, štera je šla mimo, je pitao, ka bi to bilo. Povedali so njemi, da ide mimo Jezuš z Nazareta. I zakričao je: „Jezuš, Sin Davidov smiluj se me!" Naprejidoči so ga karali, da naj mučí. On je pa tem bole kričao: „Sin Davidov, smiluj se me!" Obstanovši Jezuš je velo, naj ga pripelajo k njemi. Gda se je približao, ga je pitao: „Ka šceš, da naj ti včinim?" On je pa pravo: „Gospod, da spreglednem." I Jezuš njemi je velo: „Spregledni, tvoja vera te je ozdravila." V hipi je spregledno, šo za njim zvišavajoči Boga. I vse lüdstvo je dalo Bogi hvalo, gda je to vidilo. (Luk. 18, 31-43.)

*

Dopuni se vse, ka so pisali proroki. Ka so pa pisali? Da bo Zveličiteo potomec žene, ne oče ali matere; da bo potomec Abrahamov. Da pride na svet v tistom časi, gda izraelsko lüdstvo ne bo melo več svojega vladara. Da bo spodoben Mojzeši, da bo darüvao Bogi dopadlivo daritev, da bo boži Sin! Pisano je bilo, da bo porodila Devica, ki tüdi potem ostane devica, kakša je bila pred spočetjom svojega deteta. Nadale, da bo rojeno dete, ki bo melo čüdna imena: „Čüdoviti, svetovalec, Bog, močen bojevnik, oča prišestnoga veka".

Proroküvano je, da bo pun sedmerih darov Sv. Düha, da bo branik narodom, da ga bodo lüdje molili i da bo veličasten njegov grob.

Proroküvano je, da bo zaničavan, da bo zadnji med lüdmi, da bo mož bolečin, da vzeme na sebe naše bolezni (grehe), da ga majo lüdje za okužnoga, ki ga Bog kaštiga.

Proroküvano je, da bo kak ovčica odegnani v klavnico.

Proroküvano je, da vzeme psüvanje na sebe kak kakšo obleko, da v zadnjoj strašnoj sili se Zveličsr moli k Bogi, da se zemla trosi, da ga lüdje zasmehavajo, da njemi prevrtajo roke i noge, da si razdelijo njegova oblacila i kockajo za plašč.

Proroküvano je, da proti njemi prisegajo tisti, ki so ga prle poveličavali, da bodo kovali na njegovom hrbti, kak tuče kovač po nakli.

Spunitev teh proroküvanj mnogo, mnogo let potem, kak so bila napisana, nam je jasen dokaz, da je Kristuš ne človek, kak so drügi. *Od Boga obečani Mesija je!*

Vučeniki so ne razmili, ka misli gospod povedati s tem: „Idemo gori v Jeružalem i dopuni se vse, ka so pisali proroki od Sina človečega."

Vidili pa so, da je kak zmagovalec hodo iz kraja v kraj, zmerom več lüdi je prihajalo za njim, sam je govoro od nekšega kralevstva, ki ga misli nastaviti. Proroki so proroküvali, da ga bodo molili vsi narodi, i angeo je pri oznanenji obečao, da Jezuši Bog podeli prestol krala Davida. Jezuš vzbüja mrtve, zapovedavle morji, zapovedavle hüdobnim dühom. To vse so vučeniki vidili, zato njim je nikak ne šlo v glavo, da bi te „Sin človeči" gda mogeo biti oplüvan i križan. Toga so oni ne razmeli, teliko bole ne, ar naskori po tej Gospodovi rečaj vidijo znova edno njegovo čüdo: Slepi človek spregledne!

Pij XI. i socialist.

Jeseni l. 1931. je bio francuski socialist Albert Tomaš, predsednik „Delavnoga urada" pri Zvezi narodov v Rimi na nekšem mednarodnom kongresi. Jako rad bi vido rimskoga Papo. Bilo njemi pa jako žmetno, ka bi pred Papom poklekno kak to zahtevlejo ceremonialni predpisi. Za to nepriliko socialističnoga voditela je zvedo francuski poslanik v Vatikani. Da bi njemi mogeo pomoči z neprilike, njemi pošle svojega doktora. „Prisrčno čestitam", ga pozdravi doktor šaljivo, „rane na koleni se Vam dobro celijo" Tomaš ga je debelo glegao zato, ka ga ne včasi razmo. Vseedno sam vam prineso zdravniško spričevalo, ka Vas rane na koleni zadržavajo, ka nemrete pokleknoti. Zdaj de vse dobro. Pri Papi je Tomašova neprilika včasi minola. Sprejem, šteri bi mogeo trajati pet minut, je trajao štirideset minut. Nazadnje je bilo socialisti več žmetno, da Papo tak dugo zadržava. Zato stane i se začne opravičavati. Pij XI. njemi pravijo: „Nikaj se ne opravičüjte! Samo povejte vsem svojim prijatelom, da sam jaz na razpolago vsoj deci Cerkve i da vse vednako lübim". Papa je pravo tak lübeznivo i razumlivo, da so Tomaši prišle skuze v oči. Nato poklekne i küšne Papi prstan. Te se Pij XI. nasmehne i pravi: „Šče prav posebno pa sam Bogi hvaležen, ka je vaše koleno že zdravo".

Naznanila

Drüžbe sv. Rafaela za Slovensko Krajino.

Po noči s postele je pregnao neki brezsrčen gospodar v Franciji naše služečke dekle. Dopüsta ne njim plačao, zavarovanja za nje ne plačao, plačo njim je doli trgao. Smilena francoska gospa iz zahvalnosti, ka je dobila pošteno slovensko deklo, je te sirote na stan vzela i se za nje na oblasti gor vzela. Pomagao njej je neki naš plemeniti mladenec i sta dosegnola, ka je francoska oblast brezsrčnoga gospodara na več jezer frankov kaštige obsodila, našim siromaškim deklam pa mora zaslüženi najem izplačati.

„O, či bi moja mati znali, kak strašno jaz trpim v Franciji", tak začne svoje pismo edna naša deklina, v šterom odkriva svoje bolečine, ka je ščista onemogla od dela, brez počitka se muči v noči i vudne, k božoj službi jo ne püstijo. Domo ne vüpa to ovaditi, zato, ka bi dobroj materi srce od žalosti počilo.

„Postel sam meo v takšoj hrambici, ka je dešč na posteo kapao. Pritožo sam se verti i njemi omeno, ka se prehladim, pa njega to ne brigalo". Toga siromaškoga našega delavca v tüjini je teh nevol rešila pogodba, kda njemi je potekla.

Jočič se je pritožila stara mati, da je vroče skuze točila med pritožbov, kda je sneha, ki je odišla v Francijo, zapüstila njenoga sina, svojega moža i nešče znati za njega.

Mati petere dece je povrgla brez potrebe to drobno dečico i svojega moža i se spajdašila z nekim Polakom v Franciji, za svojo drüžino pa, štero njej je Bog dao, nešče znati nikaj. Toga Polaka, s šterimi hodi okoli, je vö dala za svojega brata. Bridko se nam je pritožo dober i veren mož od zgüblene žene.

„Moja hči je zavrgla štenje krščanskih listov, naročila si je protiversko". Tak se je pritožila mati od svoje hčeri, ki že dugši čas služi v Franciji i štera niti teliko poštenja ne znala, da bi siromaškoj materi plačala potne stroške v Francijo, za štere se je ta zadužila.

„Mojoj pošilajte na dale Novine i Marijin list, čeravno dosta časa nema, vendar količkaj dobroga naj čte, to jo li obdrži pravoj poti". Tak vnogi naroča naše liste svojim v tüjini.

„Mojoj več ne pošilajte Marijinoga lista". „Mojemi več ne pošilajte Novin, nemajo časa čteti, vsikdar morejo delati". Pišejo nam pa njihovi pajdašje i pajdašice, da so tej, ki nemajo časa čteti krščanskih listov, navzoči na vsakoj veselici i prvi na vsakom plesišči. Potem pa gotovo, da ne zavolo dela, nego zavolo posvetnosti, pijanosti, razvüzdanosti nega časa za čtenje.

„Te prasice pa nikak na red zemite", tak so se tožili pošteni možki na nešterne naše dekline, ki so prišle iz Nemčije. Da so si te dekline toga *častnoga* naslova nej zaslüžle s pobožnostjov i čistostjov, ne trbe dokazüvati.

V imeni betežnoga oče i zdelane matere je na teva prošnjo pisao neki dühovnik njeva hčeri v Francijo, naj se vrne. I v grobom pismi je tomi dühovniki odgovorila, da si prepove, da bi se vmešavao v njene zadeve, ona dela, ka ščе.

Kak vidite, drüžba sv. Rafaela dobiva žalostna i vesela poročila, a žalostnih je dosta več.

Trije važni nameni Ljubljanskoga kongresa Kristuša Krala.

V nedelo 29. januara je bila v ljubljanskoj frančiškanskoj dvorani dobro uspela akademija, kak predpriprava na kongres Kristuša Krala, šteri bode letos v Ljubljani. Na prireditev je prišeo poleg drügih tüdi prevzvišeni škof dr. Gregor Rožman, štеromi je kongres jako pri srci. Slavnostni govornik je bio gvardian ljubljanskoga frančiškanskoga samostana p. Krirostom Sekovanič, šteri je v svojem govori v trej točkaj dobro našteo nalogе, štere more spuniti ljubljanski kongres Kristuša Krala. Prva naloga je vküp spraviti vse krščenike v močno vojsko proti brezboštvi i poganstvi. Vsi bi se naj mislili za edno velko drüžino, štere glava je sveti Oča. Kak eden mož moremo stati za svojim vojskovodjom i pasterom. Narodna razceplenost je velka slabost krščenikov. Prvo delo kongresa je delati zato, ka postanejo vsi krščeniki pravi bratje i prave sestre v Kristuši. Drügo delo kongresa je zvünešnja slavnost. Ljubljanski kongres more biti veličastna proslava Kristuša Krala. Či smo mi tiho, de kamenje gučalo. Sv. Frančišek Asiški je meo samoga sebe za glasnika velkoga Krala.

Takši glasniki moremo biti vsi, kak je želo sveti oča Pij XI. v svojoj okrožnici „Quas primas". Tretji i edini namen kongresa pa je preglednoti verski položaj po sveti i napraviti način, kak premagati kralestvo šatanovo i kak pomagati Kristušovoj stvari do zmage. Nazadnje je govornik naprej povedao velko čast, štera v kongresni dnevaj dosegne celo Slovenijo za to, ka oči celoga krščanskoga sveta do se v tisti dnevaj obračele v našo belo slovensko prestolico. Naša slovenska čast prosi, da bi se tiste dni proti zvünešnjemi sveti lepo pokazali. To je bila prva prireditev te vrste kak priprava na kongres Kristuša Krala, štera je med Ljubljančani napravila jako velki vtis za vzvršeno miseo.

Razgled po katoličanskom sveti.

Italija. Tretji red sv. Frančiška v Italiji je zavolo monakovske pogodbe ustanovo stalno mešo za mir, ki se mora vsaki mesec ednok opraviti v rimskoj baziliki Santa Maria in Ara Coeli. — V vseh sicilskih škofijah se je lansko leto novembra vršo *teden proti brezbožnomi gibanji*, šteroga so se vdeležile vse župnije s tridnevnicami, obhajili i procesijami. Vršile so se molitve za brate, ki so v zmoti.

Francija. Poslanec Maurice Allard, ki je svobodomislec, je pred kiatkim javno priznao: „S tem, da so odpravili vero v Boga, so odpravili vsako nravnost. Ne prikrivajmo si. Jaz bar sam pripravleni priznati: Če je Bog mrtev, tüdi nikše dužnosti nega več." Francija ma 12.000 župnij brez dühovnika i dežela, ki to dopüsti, da njej dühovščina tak izumre, ide v istini v samomor.

Nemčija. *Popis cerkvenoga imanja.* Seyss Inquart je dao odredbo, da se popišejo vse dragocenosti, ki se nahajajo v cerkvaj i samostanaj bivše Avstrije. To je zato, da se ne bi umetnine rekontrolirano odavale v inozemstvo.

Razpüst katoliški vseučiliški organizacij. Nemške oblasti so razpüstile organizacije „Katolischer Akademiker Verband". (Katoličanska akademska zveza), štera je mela 13.000 članov i 180 drüštev. „L'osservatore Romano" protestira proti razpüsti te zveze, ki je teliko včinila za krščansko vero na znanstvenom, umetniškom i socialnom poli. (Katolički list, Zagreb.)

Španija. *Svečeni „Te Deuno v Burgosi.* V zahvalo za zavzetje Barcelone, se je 27. januara v Burgosi služila zahvalna služba boža, šteroj je prisostvüvalo tüdi več ministrov. Pri toj priliki so se v mesti ponovile lüdske manifestacije veselja nad zmagov. General Jordana je meo pri toj priliki nagovor na lüstvo, v šterom je proslavlao narodno zmago.

Anglija. *Izdaja najznamenitejšega katoličanskoga tednika v Angliji.* Uprava najznamenitejšega angleškoga katoličanskoga tednika, „The Universe" javla, da je v drügoj polovici 1938 l. naraslo število naročnikov na 123.463, to je za 3608 naročnikov več.

Avstralija. *Porast Cerkve v Avstraliji.* V Avstraliji je 1938 l. število vernikov naraslo za 6000 düš. Zozidanih je 56 novih cerkev. Misijonstvo se je povekšalo za 114 dühovnikov i 180 redovnic. Število katoličanskih šol je naraslo od 1458 na 1483. V celoj Avstraliji je bilo 1938. l. 496 dühovniških kandidatov.

Vatikansko mesto. Te dni se je v navzočnosti sv. Oče vršila glavna seja Kongregacije obredov. Na toj seji so razpravlali tüdi od Tuto — dekreta častne bože služabnice Emilije di Vilar, ustanovitelice Kongregacije sester sv. Jožefa i od dveh čüd, ki sta se zvršile na priprošnjo blažene Geme Galgani.

Otok Minorca zasedli Francovi vojaki.

Rdeči so prostovolno izročili otok Minorco Francovoj vojski.

Anglija i Francija priznata Franca.

Zdaj, ka je Franco v roke dobo največši deo Španije, sta se odločile vladi Francije i Anglije, da priznata Franka za pravoga voditela Španije.

Prvič z novim aparatom.

Seveda z novim fotografskim aparatom. V zakristiji bližnje cerkve svetega Ambrozija mi po maši mežnar da pismo naslovljeno name, le hišne številke ni bilo; kakor se je to večkrat zgodilo. Se lepo zahvalim in povem: Jutri ne pridem, v pondeljek malo pozneje, v torek pa kakor navadno.

Bilo je to v soboto zjutraj, zelo žalostno jutro: med jutranjo pošto ni bilo pisma iz Tours, odkoder sem prosil za potrebno podaljšanje „sodne oblasti" za delitev svestva in pokore. In jaz sem bil že na poti v Verneuil. V enem izmed ostalih pisem pa prošnja ene Hrvatice, kako bi čimprej lahko sklenila drugi zakon z enim Francozom, češ: mož v domovini se je tudi drugič civilno poročil; pa sta oba katoličana. In ona služi v départementu Calvados, kjer je slavno novo svetišče male Trezike...

Čitam dnevnik: nove protifrancoske manifestacije v Italiji ob priliki vkorakanja nacionalistov v Barcelono; mobilizacija 240.000 Italijanov: znani francoski desničarski poslanec Henri de Kerillis predlaga, naj francoska vlada naredi isto.

Imam zadosti vsega tega in začnem z molitvijo brevirja: Petrus Nolascus, blizu Carcassone rojen, se je odlikoval v ljubezni do bližnjega. Pozneje šel v Španijo... Ljubezen in svoboda, na tem je povdarek v molitvi temu svetniku v čast. Seveda mi ni dalo mira in sem vmes naredil par posnetkov skoz okno v kupeju. Potem pa znova: Domine, in unione... v tistem božanskem namenu, kakor si Sam Očeta na zemlji hvalil... Evangelij: Ne bojte se, mala čreda...

Vlak je obstal v Blois, našim slovenskim dečkom tako dobro znanem. Znova fotografiram z najmanjšo „pozo" in potem vedno hitreje s tempom vlakove brzine; do nezaslišane hitrosti: 1.250 del sekunde, seveda pri mojem aparatu, ne pri vlaku.

V Tours-u grem na škofijo: pisarna je že zaprta, blodeč po raznih ulicah končno najdem generalnega vikarja, ki mi takoj napiše dovoljenje, da smem spovedavati „čehoslovaške" redovnice. Pa sem mu pokazal svojo službeno legitimacijo, kjer jasno stoji zapisano „yougoslave". Še bolj zanimivo je dovoljenje, ki sem ga dobil od ene druge francoske škofije: za „čehoslovaški misijon", Hrvati in Slovenci... Francozi in geografija, to pač ne gre skupaj!

Stopim še v katedralo, da se tam uravnovesim... Nato pa proti kolodvoru. Vmes fotografiram spomenik nekega Kolumba, ki so mu glavo čisto pobelili z apnom, počez pa z rdečim popisali „Kutuzov": ne razumem; morda spričevalo kake proti-italijanske demonstracije?

Končno sem na mestu, v lepem gradu poleg majhne vasi. Vsi mi zelo prijazno sprejmejo. Isti večer imamo večernice s petjem Marijinih litanij. Tudi gospod direktor, ravnatelj 44 gojencov in pomožnega osobja, z večimi Francozi prisostvuje; in je zelo zadovoljen s petjem, kakor sploh z našim jezikom, ki da je zelo „douce", sladki, mehki. In je to zelo razgledan človek, ki je bil dolgo časa misijonar na znanem otoku Martinique. Priznam mu, da nimam najboljših skušenj glede prijaznosti francoske du-

Vsaka hiša mora imeti šivalni stroj!

Pišite še danas eno dopisnico, mi Vam ga pripeljamo na dom, ali si ga pa izberite v naši trgovini.
Imamo veliko izbiro od najcenejših pa do najbolj luksusnih.
Cene od Din 1525.— naprej.
Stroje dobite na male mesečne obroke, pri tt.

ŠTIVAN ERNEST

tehnična trgovina, največja zaloga koles, šivalnih in pisalnih strojev vseh znamk, radio aparatov, gramofonov, fotografskih aparatov, otročjih vozičkov i. t. d.

Murska Sobota, Glavni trg.

Prošnja na preč. dühovščino Slov. Krajine

Višja cerkvena oblast je v svojem dopisi, ki smo ga prejeli 10. febr., obvestila Družbo sv. Rafaela za varstvo izseljencev Slov. Krajine, naj se toj družbi javi tisti dühovnik, ki žele dühovno oskrblavati naše sezonske delavce v Bački, Baranji i Banati vsako leto od 1. maja do 1. novembra. Prav lepo prosimo preč. dühovščino, posebno mlajšo, naj se za to velevažno i prepotrebno službo družbi sv. Rafaela javijo kem prle v Črensovce. Vzdrževalni stroški so zasigurani.

Glasi iz Slovenske Krajine.

Zahvala. Jezerokrat se zahvalim na rednom pošilanji Novin, štere so mi 2 leti tolažile srce v toj hladnoj tujini. Zdaj se vračam v svoj mili rojstni kraj v Slovensko Krajino. — Fartek Jožef iz Doliča.

Na podporo Novin so poslali Banko Zoltan, Francija 16·25 din., Gorišek Franjo, žand. narednik, Krušje 20 din., Baša Štefan, žand. podnar., Sremska Kamanica 10 din., Horvat Terezija, Francija, 26 din. Bog povrni.

Na misijon g. Kereca so darüvali: Zrim Huda, Francija, 14 din, Domonkiš Martin, Strehovci 10 din., Hozjan Marija, Črensovci 10 frankov, Gabor Marta, Črensovci 10 frankov, Svetec Ana iz Šalovec 5 frankov, ka znese skupno 42·25 din., Balažic Alojzij, žand. narednik, Mojstrana 10 din., Sobočan Martin i žena Albina, Sr. Bistrica 10 din., Lazar Štefan i žena Marija, Francija 8·50 din. V Gomilici nabrano 34 din. Bog povrni.

Srednja Bistrica. Pri nas so se znova pojavili kurji tolvaji. Oprosili bi orožniško oblast, naj malo ma na skrbi dugoprstneže, ki jemlejo tuje blago.

Beltinci. Tak mislimo, ka nede odveč, či povemo tudi to: Naš trgovec g. Sagadin je začao küpüvati belice i to po dobroj ceni. Priporačamo zato našim ženskam, naj v Beltincih odavlelo belice g. Sagadini, pa tak podprejo domačega trgovca, našega občana, našega državlana i davkoplačevalca.

Ižakovci. Na veličastno proslavo v Črensovcih smo dali narodni voz z ribiči. Tej so meli pečene ribe na ražnji i je vozili na slavnostnom vozi. Na vozi so bili Škafar Štefan, Mesarič Jožef, Petek Jožef, Zver Martin i Petek Štefan. Vsi so dobili slike od predsednika pripravlalnoga odbora.

Vančaves. Na konci naše vesi teče potok „Dobeo". Prek toga potoka nega mosta. Večkrat se zgodi, ka te potok naraste i te niti k svetoj mešl ne moremo. Prosili bi našega poslanca, komi smo zavüpali svoje glasovi, g. Bajleca, naj se pobrigajo za nas, da dobimo primerno državno podporo za graditev toga mosta. Mi bomo že tudi prispevali z delom i foringami, keliko bo li mogoče.

Beltinci. V naši krcmaj zvün edne v vsej menka naš krščanski dnevnik „Slovenec". Pač pa na vidnom mesti razobešajo razne tuje ali nekrščanske liste. To je samo dokaz, ka naši krčmarje nepoštujejo ogromno večino svojih gostov, šteri so v našoj fari nedvojbeno krščansko misleči, svojimi žulami pa podperajo tudi krčmare. Nezadostuje, ka samo eden ma „Slovenca", dva pa naše „Novine".

Organistovski tečaj. Sprimejo se začetniki, štere bi veselilo se posvetiti organistovskoj (kantorskoj) službi na Hrvatskom (ali tudi doma) v ednoletni „organistovski tečaj za začetnike", ki se v kratkom otvori na Vinici (prek Ormoža). Na tečaji, ki je združeni z zavodom, se predava v vseh predmetih, štere zahtevle organistovska služba. Oskrba i šolnina je 100 Din, mesečno. Prijave sprijema *do 28. toga meseca* i davle pojasnila: „Uprava orglarskoga tečaja" p. Vinica pri Varaždini. Tečaj vodi Slovenec.

Stare Marijine Liste dobite širitelje v Soboti v trgovini g. Hahna. Tu si je vzemite i brezplačno razdelite svojim siromakom, ki si je ne morejo naročiti. To se tiče širitelov sobočke dekanije, zvün tišinske fare, štera je že prle dobila liste za sirote.

Beltinci. Pred par tjedni je odrukivalo 6 mušketirov iz Beltinec na zaslužene počitnice v Maribor. Zaslužili so si je lani ti edni s tem, ka so napadnoli čerensovskoga trgovca g. Klepca, oboji pa ka so iz magazina domačega trgovca g. Osterca odnesli pšenico i drüge stvari brez naročila.

Sobota. *Smrtna kosa.* Preminoči petek je po dugšem betegüvanji vmrla žena g. Jud Jožefa, zid. majstra. Pokojna je bila skrbna i jako poštüvana, ka se je pokazalo tüdi na njenoj zadnjoj poti, v nedeio, gda jo je sprevodilo k zadnjemi počitki vnogo naroda. Pokojna zapüšča moža, dve hčeri i mater. Žalüvajočim naše sožalje. Pokojnoj pa naj sveti večna svetlost. — *Napad.* Preminoči tjeden so nekši sobočki neodgojenci napadnoli trafikantkinjo g. Šokal, ki se je vračala na svoj dom, gda je zaprla trafiko. Napadalci so njoj šteli vzeti trafiko i drüge reči, a to se njim je ne posrečilo, zato so pobegnoli. G. Šokalica je orožnikom povedala napadalce, štere je spoznala. Napadalci so priznali vse. Vsi so šče mladoletni. Sodna oblast njim že pove njihovo zaslüženo plačo.

Sv. Jürij. Pri nas se pa začne kraja i to v ništernih mestaj na velko. Preminoči tjeden so neznani tolvaje vdrli v stanovanje g. Šbüla i odnesli okoli 30 kg. masti i več kokoši. Tolvajija se je tü pa tam preveč raspasla. Ve ne čüda, tü je bio fašenek i peneze je trbelo za veselice i za „fudaše". Da pa ti krivci so že v rokaj našim orožnikom, ki so njim malo začarnili njihovo veselje.

Svetek Kristuša — delavca.

Delavski krogi se giblejo po sveti, da bi se en den določo, šteri bi se posveto Kristuši, kak delavci. V Broocklini je zbranih okoli 100.000 podpisov za določitev toga svetka.

Priprave za sestanek.

Marsikdo bi mislil, da je to zelo enostavno: napišem eno pismo kakemu izseljencu tja, kjer jih je več skupaj, da pridem določeno nedeljo. In s tem je zadeva rešena. Vendar pa je zadeva veliko bolj zamotana. Navadno niti jaz ne začnem, to se pravi, ne predlagam jaz sestanka, ampak izseljenci sami mi pišejo. In komaj zadostim tem, ki me sami prosijo, kaj šele da bi mislil na sistematično organizirane sestanke.

Najprej se izseljenci med sabo pogovorijo, da bi bilo vendar dobro, če bi enkrat svoje duše temeljito očistili. Potem je treba nekoga najti, ki upa to napisati izseljenskemu duhovniku; tu so včasih ženske bolj pogumne kakor moški. Tako prvo pismo lahko tudi več dni blodi po Parizu, če ni zapisan točen naslov. Včasih je v takem slučaju edina cerkev ob dolgem bulvaru Voltaire ena izmed vprašalnih točk: in to ne brez uspeha: ker v tej cerkvi dnevno mašujem. Seveda ne tajim, da se tudi to zgodi, da moje pismo, ki sem ga pisal izseljencu, blodi; in to iz enostavnega razloga, ker nisem mogel pogoditi točnega naslova. Sploh bi prosil, da mi izseljenci v vsakem pismu pošljejo svoj naslov, ker mi s tem prihranijo veliko časa.

Včasih pride več pisem iz skoraj istih krajev: potem je seveda potrebno previdno posredovati, de se določi primernejši kraj, pa da ni zamere.

Pri slabo čitljivih pismih s težavo ugotovim pravilni naslov potom poštnega pečata; če ni tudi ta preveč zapacan. Potem vzamem v roke zelo debelo in težko knjigo, v kateri so naslovi vseh francoskih župnij in škofij, da ugotovim točen naslov župnije in škofije: treba je namreč pisati na oba naslova. Pišem radi varnosti navadno priporočena pisma. Potem vzamem v roke malo bolj drobno knjigo, vendar še zadosti obširno, kjer so vse železniške postaje; in kako se najhitreje, najbolj naravnost in najceneje pride v dotični kraj.

To vse seveda tudi sporočim izseljencu ali izseljenki, ki je prosila za sestanek. Navadno tudi pošljem naslove vseh izseljencev iz dotičnega in če je kraj na meji, tudi iz bližnjih départementov, da po možnosti tudi tiste poiščejo in jih povabijo na sestanek. Seveda priporočim vse skupaj v gorečo molitev tako izseljencem kakor tudi samemu sebi.

Večkrat se zgodi, da je treba sestanek zelo daleč odložiti, ker so drugi že prej prosili. Redno se seveda sestanek določi za najmanj dva tedna naprej, da je lahko v Novinah pravočasno objavljeno.

V zadnjem času se trudim, da bi sestanek določil v krajih, kjer so živeli francoski svetniki: Lourdes, Paray le Monial, Tours, Lisieux. Seveda se to vedno ne posreči. Zgodi se mi celo, da če hočem preveč po svoje določiti kraj, da potem niti odgovora ne dobim.

To so nekatere točke, o katerih se mi je zdelo, da jih javno zapišem sedaj, ko se nam znova bliža posebna doba pokore, veliki postni čas. V vednost tistim, ki v domovini z ljubeznijo zasledujejo versko življenje naših izseljencev; v vednost in ravnanje izseljencem samim.

CAMPLIN, duhovnik,
Paris, XI. bd. Voltaire 57.

Sestanek v Franciji: 26. febr. v Bourges (Cher).

Pošta.

Krampač Ana, Ferme du Thuilley. Brat Stanislav je plačao za 1939 l. vse. **Banko Zoltan, Criquetot.** 116·25 din. sprejeli. Za to bodo hodilo Novine z Marijinim listom celo leto. Kalendar smo tüdi poslali. Pismo samo to zadnje sprejeli, naslov smo meli že popravleni. Višek 16·25 din. spisali po tvojoj želi na podporo Novin. Bog plačaj! **Gabor Marta, Seaux.** Sprejeli 116·25 din. 72 din je za naročnino za 1939 l. ovo za misijon g. Kereca. Bog povrni! **Domjan Šarika, 28 Avenue de la Marechale.** Sprejeli na 1939. l. 108·80 din. Višek po želi spisali na podporo. Bog plačaj. **Lenaršič Matilda, Razov.** Pismo sprejeli. Lanska naročnina ne ešče plačana. Obvesti svoje domače, da plačajo. **Lepoša Štefan, Tešanovci 105.** Novine Mlakar, rojene Marič Katarine, so prišle iz Francije nazaj. Javite nam njeni novi naslov. **Horvat Janoš, širiteo, Bakovci.** Sini smo Novine že sred januara stavili i to zato, ar so Novine nazaj prišle. Ne drži njegov izgovor, da Novin ne bi dobivao, da či je ne bi dobivao, je ne bi mogo nazaj pošilati. Tü so zmes drügi zroki. **Hari Jožef, Ferme de Fresnau.** Sprejeli 36 din. **Prša Katarina a la Brosse.** Sprejeli 54·25 din. **Julia Kozar, Boistrancourt.** Sprejeli 57·50 din.

Vino in sadjevec, prvovrstno, sortirano od 60 litrov naprej razpošilja: Posestvo „GRIČ" pri Mariboru.

Oda se posestvo v Štrigovi, obstoječe za 6 plugov goric, sadovnjaka, njiv i šume. Poizve se pri Božič Josipi, Štrigova.

Gozd 7 oralov se proda tudi na obroke v k. o. Bokreča. Poizve se v PREKMURSKI BANKI v M. SOBOTI.

Bučno olje. Uprava veleposestva v G. Lendavi prodaja čisto in pristno prvovrstno bučno (tikvinovo) olje. Cena 1 kg Din 11·- ali pa 1 liter po Din 10·-. Prodaja se v drogeriji Andersch v Soboti

hovščine. Potrdi moje mnenje in obžaluje, da je tako, ko bi vendar moralo biti drugače.

Gospod direktor je tudi izboren fotograf, ki je kot misijonar naredil na tisoče posnetkov, mnogo od teh v naravnih barvah. Seveda je potem razumljivo, da se je zelo zanimal za moj novi aparat in se o njem laskavo izrazil. Še isti večer sva fotografirala pri stosvečni žarnici po navodilih električnega „pozometra".

V nedeljo zjutraj peta sveta maša v kapeli za sestre; mašujem za častito prednico, ki ta dan goduje: Salezija. Frančišek Saleški, ki je v Parizu študiral filozofijo in teologijo in v Padovi promoviral, v Ženevi škofoval in toliko kalvincev spreobrnil. Pariz in Padova, Francija in Italija, ko je svetnik hodil po njunih tleh... Ženeva, zdaj sedež Zveze narodov, vedno manj slavnega imena; tedaj pa je svetnik v njej pastiroval...

Evangelij o viharju na morju. Tudi „Ferko" je bil v svoji mladosti zelo viharen, jezljiv; po smrti so pa našli njegov žolč v kamenčke strjen. In sedaj nosi častni naslov: sladki svetnik, tudi salonski; če hočete, ker tudi v salonih še zdaj radi čitajo njegovo Filotejo. Patron katoliških pisateljev je postal. Menda zato, naj bi se mu vsi peresniki priporočili, da ne bi preveč zbadali s svojim majhnim, vendar strahovito ostrim orožjem. Vihar nastane lahko tudi v redovni družini, dasi je od sveta ločena; vihar v notranjosti. A ga lahko premagamo, če le zaupno vzbudimo Gospoda, ki v nas navidezno spi včasih, njegova milost mislim. In tako dosežemo tisto srčno dobroto, privlačno sladkost. Končno pa pridemo v večno družbo tega sladkega svetnika in zlasti Srca Jezusovega, ki je „sladkost vseh svetnikov".

Gospod direktor je trdil, da je razumel več besed in celo misli iz moje pridige; morda radi gest in spreminjanja glasu . . .

Za slovesni zajtrk sem moral iti v obednico sester. Hudomušne sestre so okrasile ne samo sedež častite prednice, ampak tudi mojega; in še bolj hudomušno so mi podtaknile enega izmed Verdier-evih naslovov: „škof vseh dežel sveta". Če bi ne bilo vmes zlatih, bi človek na prvi pogled mislil, da so ti blesteči kovanci po 10 in 20 frankov pravi, ne pa iz — čokolade. Poleg izbranega zajtrka se zabavamo tudi z šaljivimi napisi o sestrah in s karikaturami: največ seveda na račun prednice, nato kuharice, ene novodošle in — izbrana darila, zlasti krasna Marijina slika.

Obed sem imel znova „z gospodi". Seveda sem spet fotografiral in gospod direktor mi je pokazal najlepše izmed svojih fotografskih plošč: res umetniške, razumljivo, da je večkrat dobil prvo nagrado v Parizu in drugod na fotografski razstavi. Tudi se je zanimal za točno valovno dolžino radio Ljubljana, da bi naše sestre včasih slišale kaj slovenskega iz domovine.

Potem pa vsi k sestram „na črno kavo". Vmes navijam film za filmom, ali, o groza; kar naenkrat noče več iti dalje. Po matematičnih računih bi pa še moralo. Potrpeti je treba. Zato sem seveda nestrpno čakal, da uidem čimprej v Pariz. Vrle sestre bi pa rade, da ostanem čimdalje.

Le mimogrede so me razveselila zanimiva kažipotna znamenja: steklene kroglice, vdelane na vrhu enmeterskih podstavkov: kako živo se tu odbijajo luči automobila.

Ko vlak zmanjšuje hitrost, tedaj je kovinsko brnenje tako ostro, da gre kar skozi ušesa; kot bi poslušal mlatilnico. V začetku se večkrat ustavimo; najdem pravo primero: zaspani konjiček, ki se leno ustavlja, dokler končno ne zdrči kakor bi plaval po gladki železni cesti...

Sedaj sem že četrti dan v Parizu in pazno čitam pismo kardinala Verdier, ki ga je napisal za preteklo „nedeljo kina in radia", 29. januarja, v škofijah Paris in Lyon:

„V začetku 1938. in od takrat so te številke silno narastle — je bilo na svetu 87 milijonov radio sprejemnih aparatov. Niti približno ni mogoče reči, koliko ljudi se je teh posluževalo, saj že v sami Franciji, kjer je 4 milijone in pol prijavljenih aparatov, smatrajo, da je 20 milijonov poslušalcev.

Na vsem svetu se več kot 300 milijonov gledalcev zbere v 902.000 dvoranaj, v Franciji 15 milijonov gledalcev v 4.500 dvoranah: izmed gledalcev je 75% mladine. in povprečnega občinstva. — Blizu je dan, ko ne bo več družine brez radioaparata. In ta akcija ni samo splošna, ampak tudi trajna, ker izmed 28 oddajnih postaj (toliko jih je v Franciji) 5 ali 6 od teh oddaja dnevno 18 ur.

To pač presega moč tiska, šole in celo naših prižnic. Pravijo, da je industrija kina tretja na svetu.

Vsem je znano, kako uči večina filmov; da je zavest greha črtana iz njih in le neki determinizem strasti vodi igralce. Zato smo ustanovili organizem Katoliške akcije „katoliško centralo za kino in radio".

1) živo priporočamo župnijske kine,

2) lepak naj obvešča vernike o moralni vrednosti vseh filmov, ki se v fari igrajo,

3) naj župljani spoznajo tednik „Choisir" (izbrati),

4) pristop k Radio-družina — v oklepaju je opomba „(posebna, že zelo močna organizacija.)"

Tačas je tudi moj „film" že razvit: izmed 36 možnih posnetkov je 14 zelo dobrih, 14 srednjih, 8 pa za nič. Ko bi bilo vsaj tako razmerje, glede moralne vrednosti, v svetovni filmski produkciji . . . **Camplin.**

„HIŽIČKI DOMAČOJ"

Koren Vince, Lubeck, Nemčija, z Renkovec. Častiti g. urednik! Pozdravlam Vas najsrčnej, častiti mi g. urednik. Hvalen bodi Jezuš Kristuš! S tem milim i sladkim imenom se Vam drügič oglašam iz te mrzle tüjine i vas najlepše prosim šče za par vrstic. Najobprvim vam naznanim, ka dobivam redno vaše liste, drage mi Novine, štere tak žmetno pričaküjem vsaki teden. Ja, ka je pa nebi težko čakao, da mi prinašajo novice moje lüblene Slovenske Krajine. Pa nej samo novice, šče nikaj lepšega najdem v njij, evangelium i spodaj razloženi navuk. Se mi tak vidi, kak da bi poslüšao predgo doma v svojoj farnoj cerkvi. *Što bi mi razlagao i me včüo lübiti Boga i sv. Cerkev, či nej drage mi Novine i Marijin list, šteri je kažipot moje mladosti, štero napadajo lačni vucje, da bi jo potopili v globočini morja i me oddalili od Boga.* Ali močnejše so moje moči, v zanke se ne dam vloviti. Prosim Vas, g. urednik, da bi mi v tom novom leti tüdi tak redno pošilali Vaše liste, kak ste mi je dosegamao i Vam želem v tom novom leti obilo Božega blagoslova i šče dugo življenje, da bi šče duga leta mogli skrbeti za nas razstepene ovce po tom širnom sveti i nam glasili rejč Božo po Vaši listaj. Pozdravlam drage stariše, sestre i vso rodbino. Posebno svojo rojstno ves Renkovci i celo Slovensko Krajino, i dühovne pastere Turniške fare kak najlepše. Slovenska mi zemla i dragi moj dom, spomni se svojih sirot.

Zadravec Steve, Cleveland, Sev. Amerika, iz Trnja. Hvalen bodi Jezuš Kristuš i Marija naša sladka mati. S temi svetimi rečmi vas dava z ženov i z najnimi sedmerimi sini prav toplo pozdraviti. Želemo vam i vsem poznanim domačim prav veselo, srečno novo leto. Naročnino za lansko i letošnje leto smo vam poslali. Če bi kaj više bilo, naj ostane na podporo naših listov ali na Dom sv. Frančiška. (Ostalo ne nikaj više. Vr.)

Gabor Marta, Sceaux du Gatinai. Prečastiti g. urednik! Prav lepo vas pozdravlam i se vam najlepše zahvalim na rednom pošilanji Novin. Nesam sama v tom kraji, mam prijatelice, ki tüdi rade čtejo Novine. Kda smo čtele, kak se godi z misijonarom g. Kerecom, smo sklenole jim poslati mali dar, štero ga prilagam k naročnini. Šče ednok vas pozdravim. Pozdravlam tüdi vse dühovnike črensovske fare, g. šol. upravitela Lutara i svoje domače. Pozdrave pošilamo vsem prijatelicam doma i v tüjini.

Banko Zoltan, Francija. Prečastiti g. urednik! Prav lepo vas pozdravlam i vam želem od Jezuša Kristuša lepo zdravje v tom novom leti. Bog vam daj ešče vnogo let življenja, da bi nam mogli tak vrejüvati naše Novine, štere nam dosta hasnovitoga i dobroga prinašajo v tüjino. Poslao sam vam naročnino, višek naj bo na podporo Novin. Šče ednok vas prav lepo pozdravlam, ravno tak celo Slov. Krajino.

Horvat Terezija, Francija. Pozdravla g. urednika Novin i javla, da je višek od polletne naročnine na podporo Novin.

Puhan Štefan, a la Grenoil, z Bogojine. Častiti g. urednik Novin. Že dugo sam vam mislo pisati, zdaj sam se vseglij odločo, ar mi je preveč v srce segalo predavanje od Novin, štero sam čüo po radiji. Za 25 letnico vam i vsem sotrüdnikom prav iz srca čestitam. Tistim pa, ki so že šli po večno plačilo, daj Bog večni mir, Častiti g. urednik, izredno naj je razveselilo, kda ste v 4. letošnjoj številki Novin objavili, da bo 24. jan. v radiji predavanje „Pomen Novin za Slovensko Krajino". Nestrpno sva čakala, kda se nam oglasi kukavica ljubljanske radio postaje, da čüjemo ednok od Slov. Krajine javno gučati po sveti. Za Slovence so ne znali, za Slov. Krajino pa celo ne. Kukavica se oglasi, z velikim veseljom poslüšava zgodbo Novin. — Resan je, da je naša domača hiža bila naročena na Novine od začetka, kak so začnole izhajati i je naročena zdaj. Vsikdar smo je žmetno čakali, bile so nam na veliko veselje, zbüdile so nas, kak kukavica v ranih sprotoletnih jütrašnjih vörah. — Vsa čast vam, častiti g. urednik i vsem vašim pomagačom, ki ste se večkrat tüdi v nevarnost postavlali za slobodo Slovenske Krajine. Kelko so se trüdile oblasti za časa Madjarske, da bi nas pomadjarile. Pošilali so v Slovensko Krajino same dobre madžarske vučitele. V šoli deca ne smo smeli gučati slovenski. Ki se je pregrešo proti toj prepovedi, je morao 200—300 krat napisati v vogrščini stavek: „Slovenski gučati nesmi". Kda sam bio pri vojakaj, so me oficerje pozvali v svojo sobo i me pitali, ka sam jaz. Pravo sam, ka sam Slovenec. Ka ja to ne istina, so pravili. Na večkratno pitanje sam isto odgovoro i pravo, da se vsi slovenski narodi med sebov razmimo. Mantrali so me tak dugo, da sam morao zatajiti svojo narodnost i praviti, da sam Madjar i mi je madjarščina materni jezik, da slovenski samo razmim. V splošnom se nam je slabo godilo. Zveze z ostalimi Slovenci nesmo meli. Mosta prek Müre nesmo meli. Kak je bilo v Slovenskoj Krajini pred bojnov i kak je zdaj! Mamo lüdi, ki se brigajo za našo krajino. Prosimo samo, naj nam poskrbijo, da se napravi kre Müre nasip, naj se regulera njeni tok, da nam ne bo poplavlala naših njiv i travnikov. Vsa čast g. uredniki Novin i boriteli Slovenske Krajine za njüve zasluge. Bog jih živi, da bi nam ešče 25 let vrejüvali Novine. Bog živi voditela Slovenske Krajine, Bog živi slvvenskoga voditela dr. Korošca, Bog živi našiva poslancc dr. Klara i Bajleca i celo Slovensko Krajino.

Delavski pogovor na nekom marofi v Nemčiji l. 1938.

(Vsi delavci sedijo na postelaj i stolcaj pa si pogovarjajo).

Martin: No, zdaj smo prišli vsi vküp, zdaj si malo pogučimo, kak je bilo tü med nami. Mi smo že tü 4 mesece, zdaj si malo premislimo, kak smo se oponašali te čas.

Tomaž: Znate, Martin, po mojem smo se jako slabo oponašali, posebno naše dekle.

Miška: Ti, Tomaž, vej pa ne gući nikaj slaboga od naših deklin, vej so pa vse poštene.

Treza: Prav maš, Miška, vej smo se pa nej z nikim vlačile ešče dosegamao, pa se tüdi nemo.

Tomaž: Ti boj samo tüo, vej si njim ti ravno vodja i tumač, zato ka one tak nevejo nemški, te njim pa ti tolmačiš i je vodiš po plesaj.

Danica: Vej zato to ne gučte, vej smo se ne ešče z nikim vlačile.

Ignac: Kak je pa bilo pri Šrajbari, gda ste na kolinaj sedele Nemcom i so vas küšüvali pijani i slinavi Nemci.

Lujzi: Hahaha, te so si pa dale nemške sline mazati po svojem obrazi, to je pa resan slabo. Drage dekle, ali ste pozabile na navuke, gda ste šle od doma. Znankar je vsaki oča dao i mati dala dober tanač, kak se njemi naj njegovo dete oponaša v tüjini. A vi ste postale takše. Moglo bi nas biti sram, či bi vse dekle takše bile. No pa znankar je to ne vse istina, ka si pravo ti, Ignac.

Ignac: Ka ges povem, to je vse istina, ali ne Janči?

Janči: Ja, ja, to je istina na žalost.

Lujzi: Povej nam, Ignac dale, či ešče kaj znaš.

Ignac: Treza, kak je pa te bilo, gda ste štirje jeli polojno klobasice i edno žemlico?

Treza: To ne guči, ges od toga ne vem resan nika. To je kosmata laž, ti samo tüo boj.

Ignac: Povej, Janči, či nemam prav.

Janči: To je istina, na žalost.

Lujzi: Ti, Ignac, vse znaš, te pa to resan istina, ka so Nemci skoz okno skakali.

Ignac: To je istina. Bilo je etak. V hiži, kak spijo Treza, Danica i Pavla, je bio eden večer vrtnar z marofa, mi smo prišli ravno domo od Arnolda i smo vas grdili, Nemec se zosagao i nad vrata ne vüpao vö i zato je skočo skoz okno; povej či ne istina.

Tomaž: Kak so gratale vse tiho, zdaj vidim, da je istina.

Rezika: Midvi z Veronikov pa sve poštenivi, od naj pa nevete nikaj slaboga.

Miška: Samo bodite tiho, kak pa je z Glancom i s tebov Rozika?

Ignac: Aha, to z tistim velkim nosom, ma ga kak šolin.

Lujzi, Janči i Miška: (se smejejo) Kak šolin . . . Hahaha.

Ančka: Vidva, Janči i Miška, popevajta raj tisto pesem, novo.

Janči i Miška: Spevleta:

Skozi okno skako sem,
na ciglovje spadno sem.
Trajlalijalom traj.

Ciglovje me je zribalo,
hlače včesno sem,
drügi so se smejali.
Trajlalijalom, trajlalijalom.

Tomaž: Zdaj je že zadosta pesmi, kak je pa bilo od tistoga pičečema?

Ignac: Aha, skoro bi pozabo, to je bilo etak: Te naše lepe poštene dekle so bile v gostilni i plesale z Nemci. Vodja njihov, Treza, je pravla Danici, naj prosi vrtnara čokolado, ar ona neve nemški. I ona jo je prosila etak: Pičečem štiklin čokolade.

(Vsi ostali se smejejo, zvün Danice i Treze.)

Danica: Vi, Ignac, samo tiho bodite, vi ne ste bokši kak mi dekle. Mi smo ešče mlade pa nore, vi pa že mate leta pa morete biti čedni. Mi smo resan ne delale dobro, ali zdaj se pobokšamo, od mene nete več nikaj slaboga čüli.

Tomaž: To me veseli, či čüjem takši glas. Bole si vseli te vroke vzemite knigo i Boga molite, ne ka bi po krčmaj z Nemci hodile.

Ančka: Tak, tak, dekle, mete pamet i bodite čedne, da nede od nas slaboga glasa. Ka poveš na to ti, komandant njihov?

Treza: Resan smo slabo delale, ali kaj nepoštenoga je ne bilo ešče med nami, zdaj se pa pobokšamo.

Martin: Do segamao sam bio tiho, ali zdaj povem ges svoje. Dobro znate, či sam šteroj pravo, ka to dela, te mi je pravla: vi ste že stari, vi bojte tiho, v roke si vzemite bole čislo ali knigo pa Boga molite, nas pa püstite na meri. Zdaj mi povete, ali nemam ges prav, vas karati kak najstareši med vami i vam zapovedavati?

Miška: Mate prav, vas moremo vsi bogati, posebno dekle.

Martin: Ne je tak, ne samo dekle, tüdi vi moški morete bogati mene, zato vas zdaj ešče ednok pitam, se ščete pobokšati, ali te dale takši, kak do zdaj?

Lujzi: Dragi Martin, vse mate prav, ali od mene ste šče ne čüli kaj slaboga, pa tüdi nete.

Martin: Takši morete biti vsi, kak so Tomaž, Ančka i Lujzi. Te vas bodo veseli vsi, tüdi Bog. Najbole de pa veselilo mene najstarejšega med vami, da mam takšo pošteno partijo.

Ančka: Zdaj ste si vse pogučali od deklin, ali vi moški ste tüdi ne dobri. Kak znate, da sem jaz betežna i ščem meti mir, a vi pa cele noči nemato mirü, da nemorem spati. Tüdi ti Miška obečaj, da bode od zdaj naprej mir.

Miška: No, te sam pa ges moškov vodja.

Danica: To pa je lepo. Treza je komandant nas deklin, a vas moškov pa so te vodja Miška.

Miška: V imeni vseh moškov obečam, da bode od zdaj naprej mir, liki tüdi dekle morejo obečati, da se ščejo pobogšati.

Treza: Na mojo reč lehko verjete, da od nas ne bode več nikaj slaboga čüti.

Martin: Najbogše bi bilo, da bi vse, ka smo si pogučali, Lujzi spisao i poslao v naše drage „Novine", da bi na drügom marofi znali, kak je bilo na našem. To me pa prav veseli, da da ste vsi obečali, da bode zdaj bogše. Vsi mi odgovorite, ka se resan pobogšate i bodete pošteni i verni Bogi pa cerkvi.

Vsi: Dragi naš Martin, vsi bodemo pošteni i verni i bodemo bogali vas, ka nam vi zapovete.

Miška: Lujzi, ti spiši vse to vküp i pošli g. Kleklni, naj to priobčijo v „Novine". Napiši, da ji vsi prav iskreno pozdravlamo i da njim želemo obilo zdravja od Boga, da bi šče dugo let vodili nas Slovence Slov. Krajine.

Lujzi: Dobro, ges to napišem, či ste zadovolni vsi z tem.

Vsi: Mi vsi ščemo, da napišeš i pozdravlamo g. Kleklna, šefa borze dela g. Kereca i g. Bajleca.

Martin: Povejmo vsi: Bog živi dugo let gospode Kleklna, Kereca, Bajleca i tüdi naše drage „Novine"!

Vsi: Bog je živi!

Lujz: Jaz ešče dodenem: vse Bog živi pa g. Korošca i Jugoslavijo!

Zdravstvo.

Edno prirodno sredstvo proti gripi.

Čeravno medicina davle popolno priznanje „sintetičnim" na umetni način pripravlenim zdravilom, vendar je moderna medicina uverjena, posebno nemška, da so sredstva, štera pripravla narava v svojoj sunčnoj delavnici in davle lüdem gotova v roke, vnogo bolša za organizem od zdravil, ki se pridobivajo na kemičeni način.

Zato se tüdi ne čüdimo, da je kinin najšeo obširno področje pri pobijanji gripe. Predvsem delüje jako gvišno, če ga jemlemo v potrebnoj količini (0,2 grama dnevno) pred jestvinov. On ma vse pogoje, ki jih mora meti pravo narodno zdravilo. Delüje brez vsakših škodlivih posledic, vsaki si ga lehko küpi brez zdravniškoga navodila, lehko ga jemlemo; a je pri vsem tom jako fal.

Da more delovanje kinina preprečiti gripo, so dokazali vnogoštevilna dognanja odličnih zdravnikov i isto potrjüjejo vnogoštevilne izjave v znanih medicinskih časopisaj. Delovanje kinina je nedavno napravilo velki hasek v tropskih krajinaj, kde se jemle zavolo pobijanja tropske groznice (malarije). Na spodoben način delüje to zdravilno i učinkovito sredstvo tüdi na bacile gripe s tem, da je notri v teli vničavle. Da pa na organizem zadosta delüje, ga moramo vzeti v potrebnoj količini.

Kinin je nezamenlivo narodno zdravilo i zaistino zaslüži, da se narodne vnožine seznanijo z njim, da se preprečijo velke zgube narodnih moči i narodnoga imanja.

Službena naznanila

Kraljevska banska uprava dravske banovine.

III|4 št. 7414|5. Ljubljana, 7. I. 1939.

RAZPIS.

Tečaj za sadjarske pomočnike.

Kralj. banska uprava priredi v tekočem letu na vseh ban. kmet. šolah 14 dnevno sadjarske tečaje za praktično izobrazbo določenoga števila sadjarskih pomočnikov (precepljevalcev) iz posameznih sadjarskih okolišev. Tečajniki se bodo teoretično in praktično izobrazili v vseh najvažnejših delih pri oskrbovanju sadnega drevja, zlasti pa v precepljevanju starejšega drevja in v sušenju sadja. Tečaji bodo v treh razdobjih:

a) od 12. do 20. aprila,
b) od 12. do 14. junija in
c) od 25. do 30. septembra.

Udeleženci dobijo hrano in stanovanje na zavodih brezplačno. Ob zaključku tečaja delajo praktični izpit in prejmejo pričevalo, ki jih usposobija, da morejo opravljati razna sadjarska dela pri lastnikih sadnih vrtov, odnosno voditi sadno sušilnico za kar dobijo primerno nagrado. Prosilci morajo biti najmanj 18 let stari. Prošnje vlagajo po okrajih na kmetijske zavode kakor sledi: Prosilci iz okrajev: Novo mesto, Črnomelj, Krško, Litija, Kočevje, Ljubljana in Logatec na ban. kmet, šolo na Grmu pri Novom mestu; prosilci iz okrajev: Brežice, Laško, Celje, Gornji grad, Slovenj Gradec, Šmarje pri Jelšah na kmet. šolo v Sv. Juriju ob juž. žel.; prosilci iz okrajev: Maribor levi breg, Maribor desni breg, Dravograd in Ptuj na ban. vinarsko in sadjarsko šolo v Mariboru; prosilci iz okrajev: M. Sobota, Ljutomer in Lendava pa na ban. kmet. šolo v Rakičanu. Prošnje je vlagati do 28. febr. 1939 na ravnateljstva, prej navedenih kmet. šol. Pravilno kolkovani prošnji (ban. kolek za 10 D) se priloži: krstni list, domovnica, spričevalo o nravnosti in šolsko spričevalo. Vsa potrebna pojasnila prejmete pri srez. kmet. referentu na srez. načelstvu v Lendavi.

Ban: Dr. Natlačen s. r.

Slovenski delavci!

Vsi v Franciji živeči Slovenci, za vse informacije glede

potovaja v domovino

se obrnite na edino jugoslovensko agencijo **„PUTNIK"**

18. rue de la Michodière, PARIS II.

Vozne karte po najnižjih cenah!

Menjamo denar po najboljšem kurzu.

Dopisujemo v slovenščini!

Novine izhajajo vsaki četrtek za prišestno nedelo. Za tiskarno Balkanji Ernest Dolnja Lendava. Izdajatelj in urednik: Kleki Jožef, župnik v pok.